AUTOMATE SINCRONE

S.l. Ing. Vlad-Cristian Miclea

Universitatea Tehnica din Cluj-Napoca Departamentul Calculatoare

CUPRINS

- 1) Introducere
- 2) Automate sincrone
  - Generalitati
- 3) Modalitati de implementare
  - Eficientizarea resurselor
  - Adresarea pe arc
  - Adresarea pe stare
- 4) Concluzii

PLAN CURS

- Partea 1 VHDL
  - 1. Limbajul VHDL 1
  - 2. Limbajul VHDL 2
  - 3. Limbajul VHDL 3
- Partea 2 Implementarea sistemelor numerice
  - 4. Microprogramare
  - 5. Partea 1 Unitate de comanda exemplu cuptor
  - 5. Partea 2 Unitate de executie exemplu cuptor
- Partea 3 Automate
  - 6. Automate finite
  - 7. Stari
  - 8. Automate sincrone
  - 9. Automate asincrone
  - 10. Identificarea automatelor
  - 11. Automate fara pierderi
  - 12. Automate liniare
- Partea 4 Probleme si discutii

CONTEXT

Cursurile trecute

- Automate finite
  - Abstractizarea circuitelor secventiale
  - Reprezentari
  - Clasificarea automatelor (Moore, Mealy)
- Stari ale automatelor
  - Reducerea numarului de stari
    - Paull-Unger
    - Complet vs incomplete definite
  - Codificarea eficienta a starilor

AUTOMATE SINCRONE

Introducere

- Automatele abstractizari ale oricarui circuit
- Sincrone toate schimbarile se intampla pe baza ceasului (CLK) – circuite secventiale clasice
- Nu permit intrari asincrone, nici tranzitii asincrone
- Exista mai multe modalitati de implementare
  - In functie de complexitatea circuitului
    - Trade-off intrari vs stari vs iesiri
  - Obiectiv: Reducerea numarului de resurse la implementarea automatului
    - Codificarea cat mai eficienta pentru nr de stari
    - Codificarea cat mai eficienta pentru nr de intrari/iesiri

AUTOMATE SINCRONE

Implementare cu memorii

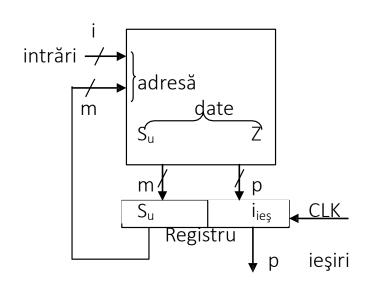
- Memorii: ROM, RAM
  - Datele stocate la adresa curenta dau starea urmatoare
- Memoriile ROM:
  - Intrări = adrese n biţi
  - leşiri = date
  - Număr locații adresate 2ⁿ
  - Lungime cuvânt memorie m
  - Capacitate memorie $-C = 2^n \times m$
  - Acces la date:
    - fixare adrese; generare CS; după trecerea timpului de acces la memorie datele apar pe liniile de date

METODE DE IMPLEMENTARE

- Adresare pe arc
- Adresare pe stare
  - a. cu adresă pereche
  - b. cu adresă presupusă
  - c. cu format variabil

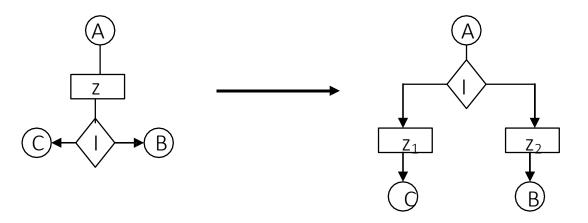
- Memoria ROM va fi folosita pentru generarea urmatoarei stari
- Adresa contine starea curenta si intrarile
  - Identifica unic generarea urmatoarei stari
- Datele contin starea urmatoare si iesirile
- "Adresare pe arc" pt adresa se tine cont de valoarea varibilelor de intrare
- Varianta cea mai simplista

Schema bloc

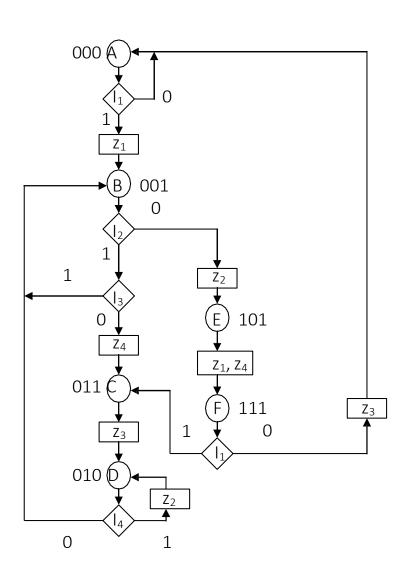
- i = nr. intrări
- m = nr. de biţi pt. codificarea stării următoare S_u
- p = nr. de ieşiri distincte
- n= i+m = nr. biţi de adresă
- l = m+p = lungimea cuvântului de memorie
- C = 2ⁿ x l = capacitateamemoriei
- Structură cuvânt de memorie
  - m biţi pentru codificarea stării următoare S_u
  - p biţi pentru ieşiri i_{ieş}

- Valabilă pentru automate de tip Mealy
  - starea următoare determinată de intrări şi de starea prezentă
- Pentru alte tipuri de automate
  - în organigramă translatarea ieşirilor la capetele arcelor:

Exemplu

1. ADRESARE PE ARC

Exemplu

- Necesarul de memorie:
  - i = 4 intrări
  - m = 3 biţi pt. codificarea stării următoare
  - p = 4 ieşiri
  - n = i+m = 7 biţi de adrese
  - l = m+p = 7 biţi lungimea cuvântului de memorie
  - $\blacksquare$ C = $2^n \times I$ = 896 biţi capacitatea memoriei

Observaţie

 nu este necesară codificarea adiacentă a stărilor (nu avem o implementare cu bistabile!)

Harta memoriei

Adresele şi informaţia care va fi înscrisă în memorie

	Stări			Δ	dres	e						Date	9			
		Q ₂	Q_1	Q_0	I ₄	I ₃	l ₂	l ₁	Q_2^t	Q_1^t	Q_0^t	Z ₄	Z ₃	Z ₂	Z ₁	
00	А	0	0	0	Х	Х	Х	0	0	0	0	0	0	0	0	00
01		0	0	0	Х	Х	Х	1	0	0	1	0	0	0	1	11
10	В	0	0	1	Х	Х	0	Х	1	0	1	0	0	1	0	52
12		0	0	1	Х	0	1	Х	0	1	1	1	0	0	0	38
16		0	0	1	Χ	1	1	Х	0	0	1	0	0	0	0	10
30	С	0	1	1	Х	Х	Х	Х	0	1	0	0	1	0	0	24
20	D	0	1	0	0	Х	Х	Х	0	0	1	0	0	0	0	10
28		0	1	0	1	Х	Х	Х	0	1	0	0	0	1	0	22
50	Е	1	0	1	Χ	Χ	Х	Х	1	1	1	1	0	0	1	79
70	F	1	1	1	Х	Х	Х	0	0	0	0	0	1	0	0	04
71		1	1	1	Х	Х	Х	1	0	1	1	0	0	0	0	30

Starea actuală

Intrări

Starea

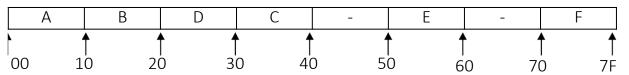
leşiri

următoare

Harta memoriei

Dispunerea locaţiilor pentru stări

Adresă (hexa)	Conţinut (hexa)	Stare
00 – 0E (valori pare)	00	A
01 – 0F (valori impare)	11	A
10 – 11; 14 – 15; 18 – 19;	52	В
1C – 1D		
12 – 13; 1A – 1B	38	В
16 – 17; 1E – 1F	10	В
20 – 27	10	D
28 – 2F	22	D
30 – 3F	24	С
40 – 4F	-	-
50 – 5F	79	Е
60 – 6F	-	-
70 – 7E (valori pare)	04	F
71 – 7F (valori impare)	30	F

Memoria este complet ineficient ocupată!!!

Observatii

- Metoda ar fi eficienta daca am avea putine intrari, dar multe iesiri
  - Putine adrese, mai multi biti pt date
- Memoria este ineficient ocupată
- Problema 1: Starile nu sunt adiacente, deci ocupa o zona mare de memorie
- Problema 2: Exista prea multe adrese generate
  - Capacitatea memoriei creste in principal datorita numarului mare de adrese (exponentiala)
  - Adresele contin si intrarile, si starea curenta
  - Nu e necesar sa folosim intrarile ca adresa!
- Tratarea ambelor probleme reducerea numarului de adrese!

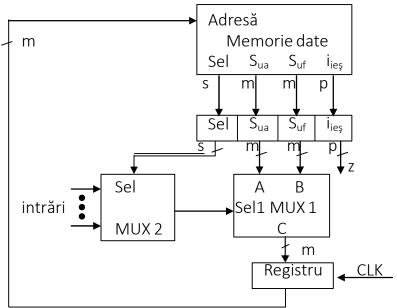
Alternativa

2. ADRESARE PE STARE

- Obiectiv sa reducem capacitatea memoriei
  - Practic, nu avem nevoie de toate intrarile deodata; Putem sa le selectam doar cand e nevoie de ele
  - Putem sa **codificam intrarile** si sa transmitem doar semnale de selectie (mutam intrarile din "adresa" in "date")
  - Putem sa nu tinem chair toate adresele urmatoare
- Exista mai multe moduri de a memora starea urmatoare si variabilele
  - La fiecare adresa tinem 2 posibilitati, in functie de intrari adresa pereche
  - La fiecare adresa tinem doar alternativa (adresa cea mai probabila - e implicita) – adresa presupusa
  - La fiecare adresa tinem sau starea urmatoare, sau iesirile adresa cu format variabil

a. Adresare pe stare cu adresă pereche

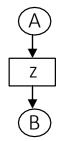
Schema bloc

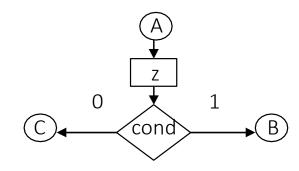

- Sel = selecţie s biţi
- S_{ua} = starea următoare pentru intrări adevărate m biţi
- S_{uf} = starea următoare pentru intrări false m biţi
- i_{ieş} = ieşiri p biţi
- $\blacksquare$ C= 2^m x (s+2m+p) = capacitatea memoriei

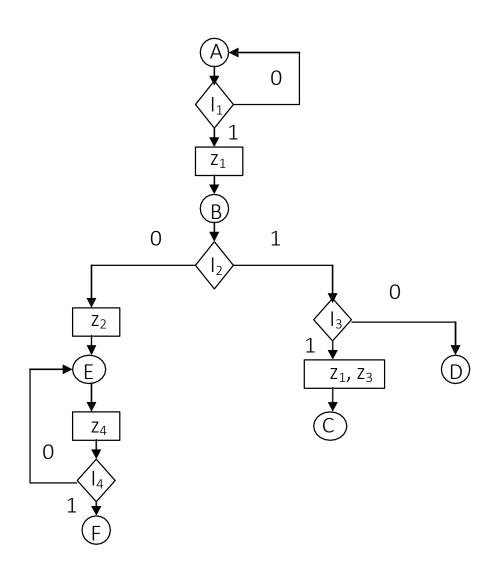
a. Adresare pe stare cu adresă pereche

- Valabilă pentru automate de tip Moore
  - ieşirile depind doar de variabilele de stare
- Pentru alte tipuri de automate
  - în organigramă modificări pentru a obţine structuri doar de formele:

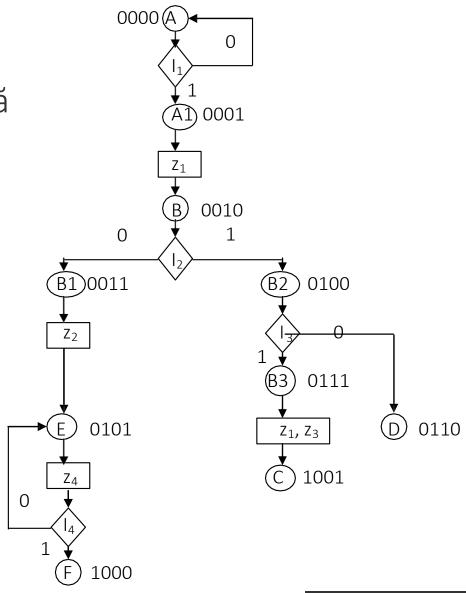

Exemplu

Exemplu

- Organigrama modificată
  - după A, pentru l₁=1
    - se introduce starea A₁
  - după B, pentru I₂=0
    - se introduce B₁
  - după B, pentru l₂=1
    - se introduce B₂
  - după B_2 , pentru $I_3 = 1$
    - se introduce B₃

Exemplu

 Codificarea (arbitrară) a stărilor şi condiţiile de test pentru intrări

Α	0000	0
A1	0001	1
В	0010	2
В1	0011	3
B2	0100	4
D	0110	6
В3	0111	7
C	1001	9
Ε	0101	5
F	1000	8

	S_1S_0	
I_1	00	0
I_2	01	1
l ₃	10	2
I_4	11	3

a. Adresare pe stare cu adresă pereche

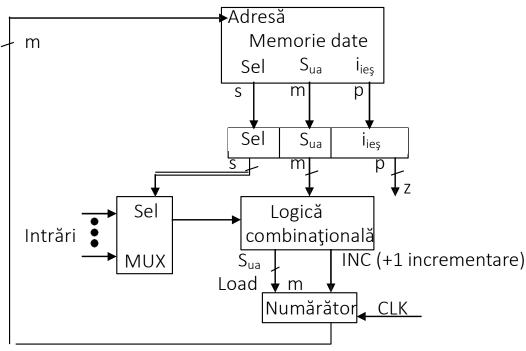
- Capacitatea memoriei: C= 2^m x (s+2m+p) = 224 biţi
- Harta memoriei

				Z ₄ ,Z ₃ ,Z ₂ ,Z ₁
Adresă	Sel	S _{ua}	S _{uf}	i _{ieş}
stare	(cond. de test)			
prezentă				
0 (0000)	00 (I ₁)	1 (0001)	0 (0000)	0 (0000)
1 (0001)	XX	2 (0010)	2 (0010)	1 (0001)
2 (0010)	01 (I ₂)	4 (0100)	3 (0011)	0 (0000)
3 (0011)	XX	5 (0101)	5 (0101)	2 (0010)
4 (0100)	10 (I ₃)	7 (0111)	6 (0110)	0 (0000)
5 (0101)	11 (I ₄)	8 (1000)	5 (0101)	8 (1000)
6 (0110)	În funcție de dezvoltarea ulterioară			
7 (0111)	xx 9 (1001) 9 (1001) 5 (0			5 (0101)
8 (1000)	În funcție de dezvoltarea ulterioară			
9 (1001)	În funcție de dezvoltarea ulterioară			
	stare prezentă 0 (0000) 1 (0001) 2 (0010) 3 (0011) 4 (0100) 5 (0101) 6 (0110) 7 (0111) 8 (1000)	stare (cond. de test) prezentă 0 (0000) 0 (0000) 00 (I ₁) 1 (0001) xx 2 (0010) 01 (I ₂) 3 (0011) xx 4 (0100) 10 (I ₃) 5 (0101) 11 (I ₄) 6 (0110) În f 7 (0111) xx 8 (1000) În f	stare prezentă (cond. de test) 0 (0000) 00 (I ₁) 1 (0001) 1 (0001) xx 2 (0010) 2 (0010) 01 (I ₂) 4 (0100) 3 (0011) xx 5 (0101) 4 (0100) 10 (I ₃) 7 (0111) 5 (0101) 11 (I ₄) 8 (1000) 6 (0110) În funcţie de dezv 7 (0111) xx 9 (1001) 8 (1000) În funcţie de dezv	$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$

Număr mai mic de locaţii de memorie, dar număr mai mare de biţi / locaţie

b. Adresare pe stare cu adresă presupusă

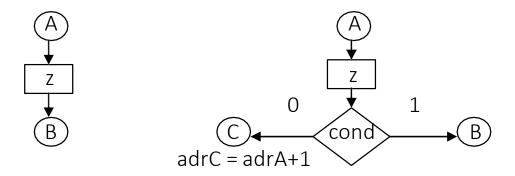
Schema bloc

- Sel = selecţie s biţi
- S_{ua} = starea următoare pentru intrări adevărate m biţi
- i_{ieş} = ieşiri p biţi
- $\blacksquare$ C= 2^m x (s+m+p) = capacitatea memoriei

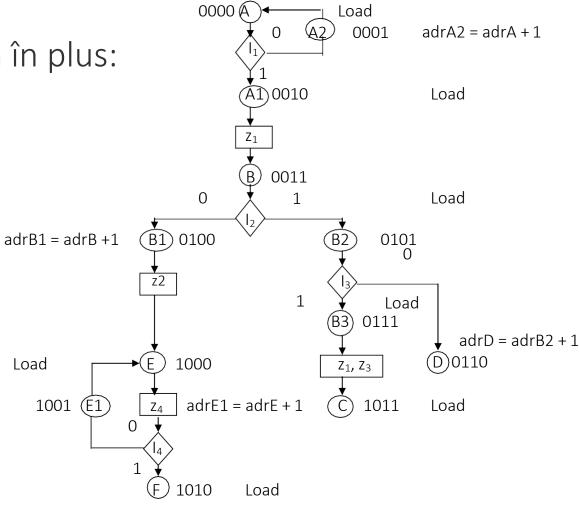
b. Adresare pe stare cu adresă presupusă

- Structurile admise în organigramă au o condiţie în plus:
  - codul pentru S_{uf} = codul pentru S_{actuală} +1
  - Una dintre ramuri, trebuie sa aiba adresa incrementata

Exemplu

- Organigrama modificată în plus:
  - după A, pentru I₁=0
    - se introduce starea A₂
  - după E, pentru I₄=0
    - se introduce E₁

b. Adresare pe stare cu adresă presupusă

- Capacitatea memoriei: C= 2^m x (s+m+p) =160 biţi
- Harta memoriei

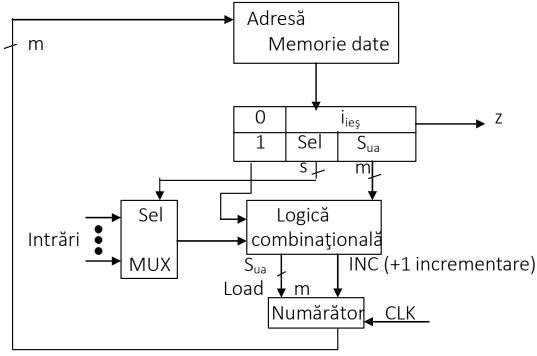
 Z_4 , Z_3 , Z_2 , Z_1

Adresă stare prezentă Sel (cond. de test) Sua (cond. de test) Iieș A 0 (0000) 00 (I1) 2 (0010) 00 (0000) 00 (0000) 00 (0000) 00 (0000) 00 (0000) A1 2 (0010) xx 3 (0011) 1 (0001) 01 (I2) 5 (0101) 00 (0000) 00000) B1 4 (0100) xx 8 (1000) 2 (0010) 00000 00000) B2 5 (0101) 10 (I3) 7 (0111) 00 (0000) 00000) 00000) D 6 (0110) 10 xx 8 (1011) 10 (14) 11 (14		24/23/22/21				
prezentă 0 (0000) 00 (I ₁) 2 (0010) 0 (0000) A2 1 (0001) xx 0 (0000) 0 (0000) A1 2 (0010) xx 3 (0011) 1 (0001) B 3 (0011) 01 (I ₂) 5 (0101) 0 (0000) B1 4 (0100) xx 8 (1000) 2 (0010) B2 5 (0101) 10 (I ₃) 7 (0111) 0 (0000) D 6 (0110) În funcție de dezvoltarea ulterioară B3 7 (0111) xx 8 (1011) 5 (0101) E 8 (1000) 11 (I ₄) A (1010) 8 (1000) E1 9 (1001) xx 8 (1000) 0 (0000)		Adresă	Sel	S _{ua}	i _{ieş}	
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$		stare	(cond. de test)			
A2 1 (0001) xx 0 (0000) 0 (0000) A1 2 (0010) xx 3 (0011) 1 (0001) B 3 (0011) 01 (I ₂) 5 (0101) 0 (0000) B1 4 (0100) xx 8 (1000) 2 (0010) B2 5 (0101) 10 (I ₃) 7 (0111) 0 (0000) D 6 (0110) în funcție de dezvoltarea ulterioară B3 7 (0111) xx B (1011) 5 (0101) E 8 (1000) 11 (I ₄) A (1010) 8 (1000) E1 9 (1001) xx 8 (1000) 0 (0000)		prezentă				
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	Α	0 (0000)	00 (I ₁)	2 (0010)	0 (0000)	
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	A2	1 (0001)	XX	0 (0000)	0 (0000)	
B1 4 (0100) xx 8 (1000) 2 (0010) B2 5 (0101) 10 (I ₃) 7 (0111) 0 (0000) D 6 (0110) În funcţie de dezvoltarea ulterioară B3 7 (0111) xx B (1011) 5 (0101) E 8 (1000) 11 (I ₄) A (1010) 8 (1000) E1 9 (1001) xx 8 (1000) 0 (0000)	A1	2 (0010)	XX	3 (0011)	1 (0001)	
B2 $5 (0101)$ $10 (I_3)$ $7 (0111)$ $0 (0000)$ D $6 (0110)$ În funcţie de dezvoltarea ulterioară B3 $7 (0111)$ xx $B (1011)$ $5 (0101)$ E $8 (1000)$ $11 (I_4)$ $A (1010)$ $8 (1000)$ E1 $9 (1001)$ xx $8 (1000)$ $0 (0000)$	В	3 (0011)	01 (l ₂)	5 (0101)	0 (0000)	
D 6 (0110) În funcţie de dezvoltarea ulterioară B3 7 (0111) xx B (1011) 5 (0101) E 8 (1000) 11 (I ₄) A (1010) 8 (1000) E1 9 (1001) xx 8 (1000) 0 (0000)	B1	4 (0100)	XX	8 (1000)	2 (0010)	
B3 7 (0111) xx B (1011) 5 (0101) E 8 (1000) 11 (I ₄) A (1010) 8 (1000) E1 9 (1001) xx 8 (1000) 0 (0000)	B2	5 (0101)	10 (I ₃)	7 (0111)	0 (0000)	
E 8 (1000) 11 (I ₄) A (1010) 8 (1000) E1 9 (1001) xx 8 (1000) 0 (0000)	D	6 (0110)	În funcție de dezvoltarea ulterioară			
E1 9 (1001) xx 8 (1000) 0 (0000)	В3	7 (0111)	XX	B (1011)	5 (0101)	
	Е	8 (1000)	11 (I ₄)	A (1010)	8 (1000)	
F A (1010) În funcție de dezvoltarea ulterioară	E1	9 (1001)	xx 8 (1000) 0 (000		0 (0000)	
, , ,	F	A (1010)	în funcție de dezvoltarea ulterioară			
C B (1011) În funcție de dezvoltarea ulterioară	С	B (1011)	În funcție de dezvoltarea ulterioară			

Lipseşte coloana pentru S_{uf}

c. Adresare pe stare cu format variabil

Schema bloc

- Sel = selecţie s biţi
- S_{ua} = starea următoare pentru intrări adevărate m biţi
- i_{ieş} = ieşiri
- $C = 2^m \times (s+m+1) = capacitatea memoriei$

c. Adresare pe stare cu format variabil

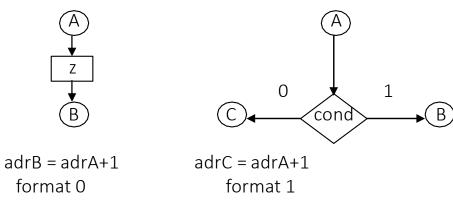
Avem 2 tipuri de cuvinte de memorie

0	leşiri	
1	Sel	S _{ua}

- Primul bit al cuvântului de memorie stabileşte tipul
  - Nu mai putem avea iesiri, in stari unde sunt conditii

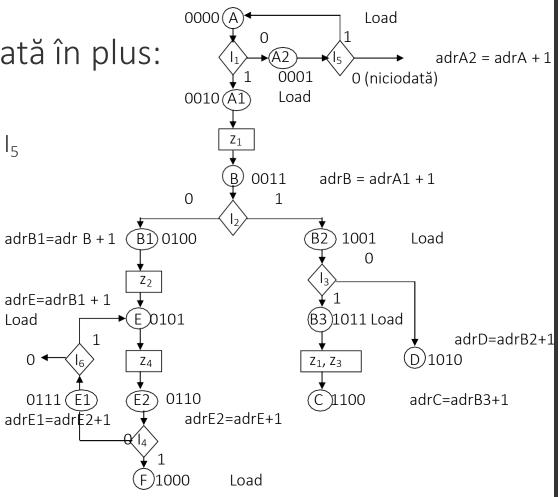
format 0 format 1

- Structurile admise în organigramă au condiţiile:
  - format 0 codul pentru S_u = codul pentru S_{actuală} +1
  - format 1 codul pentru S_{uf} = codul pentru S_{actuală} +1

Exemplu

- Organigrama modificată în plus:
  - după starea A₂
    - se introduce intrarea l₅
  - după starea E
    - se introduce l₆
  - după ieşirea z₄
    - se introduce E₂
  - intrările I₅ și I₆
    - iau doar valoarea 1

c. Adresare pe stare cu format variabil

- Capacitatea memoriei: C= 2^m x (s+m+1) =128 biţi
- Codificarea intrărilor pe 3 biţi (3 linii de Sel la MUX)

	$S_2S_1S_0$
I_1	000
l ₂	001
l ₃	010
l ₄	011
l ₅	100
l ₆	101

c. Adresare pe stare cu format variabil

Harta memoriei

Stare	Adresă	Format	Sel	S _{ua}
			Z ₄ Z	₃ Z ₂ Z ₁
А	0 (0000)	1	000 (I ₁)	0010
A2	1 (0001)	1	100 (I ₅)	0000
A1	2 (0010)	0	000	0001
В	3 (0011)	1	001 (I ₂)	1001
B1	4 (0100)	0	000	00010
Е	5 (0101)	0	000	1000
E2	6 (0110)	1	011 (I ₄)	1000
E1	7 (0111)	1	101 (I ₆)	0101
F	8 (1000)	?	?	Ş
B2	9 (1001)	1	010 (I ₃)	1011
D	OA (1010)	,	?	,
В3	OB (1011)	0	000	0101
С	OC (1100)	?	?	,

 Numărul biţilor pentru Sel + S_{ua} = numărul biţilor pentru ieşiri

Concluzii

- Automate sincrone
- Adresare pe arc
- Adresare pe stare
  - Pereche
  - Presupusa
  - Variabila
- Data viitoare automate asincrone